

NASZE ABC

Skomplikowana neutralność

Inicjatywa francuska w sprawie ogłoszenia zupełnej neutralności wobec wypadków w Hiszpanii natrafiła na poważne przeszkody. Okazało się, że tylko Anglia z entuzjazmem przyłączyła się do stanowiska francuskiego, które jej najbardziej odpowiada, bo interes angielski waha się pomiędzy obawą usadowienia się u wylotu morza Śródziemnego Włoch, a może i Niemiec, a obawą skomunikowania półwyspu, nie tylko Hiszpanii, ale także sprzymierzonej i bardzo Anglii potrzebnej Portugalii. We Włoszech propozycja francuska została przyjęta chłodno i przyjęcie jej uzależniono od zgody Mussoliniego, z którym jakoś tym razem dziwnie trudno jest hr. Ciano nawiązać komunikację i od rozszerzenia tej inicjatywy na inne państwa zainteresowane. Na język polski znaczy to: niech się wszyscy inni zgodzą — a wtedy my się zastanowimy...

Ci wszyscy inni, to przede wszystkim Niemcy i Rosja sowiecka. Czyli inaczej najpierw trzeba pogodzić ogień z wodą. I, o dziwo!, zdaje się, że tym razem ta sztuka może się udać. Na inicjatywę francuską ani Berlin, ani Moskwa nie odpowiedziały odmownie. Tylko odnosi się do niej nieco sceptycznie. Bo Berlin wie, że neutralność rzędu sowieckiego niekoniecznie oznacza również neutralność kominternu, a Moskwa wie, że oficjalna neutralność Berlina niekoniecznie znaczy faktyczną neutralność hitlerizmu.

I dlatego rozpoczęła się dyskusja na temat pojęcia neutralności. Bo dziś już dawne określenie neutralności nie wystarcza. Dotyczyło ono bowiem przedewszystkiem zatargu pomiędzy dwoma państwami i obejmowało zobowiązanie nie udzielania pomocy żadnej z walujących stron. Natomiast wobec zatargów wewnętrznych, z reguły państwa obowiązują lojalność wobec rzędu legalnego. Dlatego według dotychczasowych określeń neutralności wolno było każdemu rządowi sprzedawać broń i amunicję legalnemu rządowi państwa, nie włączanego w żadną wojnę zewnętrzną. A to właśnie dziś już nie wystarcza.

Zwyczajnie wtargnięcie zagadnień polityki wewnętrznej na teren spraw zagranicznych komplikuje coraz bardziej kodeks prawa międzynarodowego i tak znajdujący się jeszcze w powijakach. Trzeba ustalać nowe prawa i wlewać nową treść w starą terminologię. Widzieliśmy już wojny bez wypowiedzenia i bez zaważenia stosunków dyplomatycznych, uczymy się różnicy pomiędzy traktatami narzuconymi, dobrowolnymi i — jeszcze bardziej dobrowolnymi, skolei nauczymy się zapewne i nowego pojęcia neutralności.

gorzej tylko, że ciekawa i pouczająca dyskusja na temat określenia neutralności odbywa się wtenczas, kiedy cała wartość rzeczywistego jej ogłoszenia i rzeczywistego przestrzegania polega właśnie na pośpiechu. Najlepsza definicja nie będzie już nie warta, jeśli tymczasem na terytorjum Hiszpanii dadzą sobie rendez vous samoloty i bomby francuskie i włoskie i pieniądże sowieckie i niemieckie. W. N.

Urlop

min. Świętosławskiego

Min. W. R. i O. P. Świętosławski rozpoczął urlop. W czasie urlopu zastępować go będzie wice-min. Jerzy Błeszyński.

Wielkie „parady inwestycyjne” w Warszawie i na prowincji

Biurowa akcja przy Prezydium Rady Ministrów ustaliła ostatecznie swą nazwę jako „Biuro akcji i planowania”. Już pod tą nazwą wystosowało biuro do zarządu miejskiego w Warszawie pismo, zalecające jak najgłośniejsze reklamowanie każdej świeżo ukończonej większej inwestycji samorządowej.

Z zalecenia tego skorzystał tymczasowy prezydent m. st. Warszawy i wystosował do dyrektorów wydziałów i przedsiębiorstw specjalny okólnik, nakazujący urządzenie wielkich parady i uroczystości w związku z ukończeniem poszczególnych robót inwestycyjnych. Dokonywane inwestycje mają być popularyzowane wśród najwyższych warstw ludności, a to dla „podkreślenia doniosłości poczyniających przez zarząd miejski oraz celem zbliżenia mieszkańców stolicy do władz samorządowych”.

Okólnik tymczasowego prezydenta m. st. Warszawy poucza:

„Pożądanem jest nie tylko urządzenie uroczystości (otwarcia, poświęcenia itd.), ale wprowadzenie nowych form tych uroczystości, np. przez ukwiecenie tramwajów lub autobusów na nowej linii, bezpłatny przewóz pasażerów w ciągu paru godzin na nowo otwartej linii tramwajowej lub autobusowej, urządzenie koncertu lub zabawy ludowej na peryferiach z okazji nowo otwartej inwestycji itp.

Chodzi w danym wypadku o to, aby nie urządzić szablonowej uroczystości dla kilkudziesięciu osób przybyłych z urzędu, lecz aby uroczystość ta stała się udziałem całej ludności danej dzielnicy”.

Dyrektorzy wydziałów i przedsiębiorstw miejskich projektować mają uroczystości, związane z oddaniem do użytku publicznego nowych inwestycji. Zakres uroczystości musi być uzależniony od wielkości i znaczenia inwestycji. Delegaci prezydenta miasta na poszczególne dzielnice mają brać aktywny udział w urządzaniu uroczystości.

Programy, proponowane terminy oraz zasięg osób zaproszonych na uroczystości, muszą być zgłaszane do aprobaty tymczasowego prezydenta.

Wobec dość znacznej ilości przeprowadzanych obecnie w Warszawie inwestycji miejskich, najbliższe tygodnie przyniosą zapewne znaczną

ilość parady i obchodów, mających zbliżyć ludność do władz samorządowych”.

Nie ulega wątpliwości, że zalecenie „Biura akcji i planowania” przy Prezydium Rady Ministrów wystosowane zostało również do władz samorządowych na prowincji. W miesiącach jesiennych zatem „parady inwestycyjne” obejmą niewątpliwie cały kraj.

Wojewoda Kostek-Biernacki na kuracji w szpitalu S. S. Elżbietanek

Przed sześcioma dniami przewieziono do Warszawy i umieszczono w szpitalu św. Antoniego S. S. Elżbietanek, przy ul. Goszczyńskiego 1, na Mokotowie (Henryków), wojewodę poleskiego płk. Kostka-Biernackiego. Jak się okazuje wojewoda dostał silnych bólów i kurczów żołądka.

W szpitalu Elżbietanek umieszczono wojewodę w specjalnej separetce i nad jego zdrowiem czu-

wa sztab najwybitniejszych lekarzy i pielęgniarek. Od dwóch dni w stanie zdrowia chorego dała się zauważyć pewna poprawa, mianowicie zmniejszyły się bóle żołądka i chory czuje się nieco lepiej.

Jak wiadomo, szpital S. S. Elżbietanek jest jednym z najnowocześniejszych szpitali w Warszawie. Posiada on klinikę chirurgiczną, oddział wewnętrzny i t. p.

Gdy się mówi o neutralności Czerwoni spieszą z pomocą rządowi w Madrycie

PARYŻ, 7. 8. — Włoski minister spraw zagranicznych hr. Ciano zakomunikował ambasadorowi w Paryżu, że rząd włoski przyjmuje w zasadzie propozycję francuską. Również wyraziły aprobatę Holandia i Czechosłowacja.

Obecnie rząd francuski jest w

posiadaniu mniej lub więcej wyraźnych lecz dodatnich opinii ze strony Anglii, Niemiec, Z. S. R. R., Włoch, Belgii, Holandii i Czechosłowacji. Oczekiwana jest jeszcze odpowiedź portugalska.

PARYŻ, 7. 8. „Le Journal”, omawiając sprawę deklaracji o neutralności, dotyczącej wypadków hiszpańskich, zaznacza, że Komintern zainaugurował wielką akcję na rzecz hiszpańskiego rzędu frontu ludowego. Zbierane są składki na fundusz pomocy oraz tworzone oddziały ochotników.

„Le Jour” podaje nowe informacje o dostawie amunicji dla wojsk rządowych w Hiszpanii. Stojący na kotwicy w porcie marsylskim parowiec hiszpański „Ciudad de Cadix” załadował w ciągu ostatnich dni wielkie ilości materiału wojennego. Z Bourges odeszły transporty amunicji w kierunku granicy hiszpańskiej. Przez Tuluzę kierowane są codziennie transporty broni do Hiszpanii. Codziennie przechodzi przez Tuluzę dwa wagony broni. Transporty te są rzekomo kierowane do miasta Narbonne, lecz w rzeczywistości podążają ku granicy hiszpańskiej. Do Tuluzy przybyły wczoraj dwa samoloty bombardujące typu „Potez”, które zostały sprzedane rządowi madryckiemu.

PARYŻ, 6. 8. „Le Matin” donosi, że Komintern poza pomocą pieniężną postanowił jeszcze na konferencji w Pradze czeskiej w lipcu utworzyć również „międzynarodowy korpus ochotników robotniczych”, którego efektywność wynoszą 5.000 ludzi. Korpus ten ma dysponować silną sekcją lotniczą i ma być zaopatrzonej w niezbędne do samodzielnej walki uzbrojenie. Do sformułowania wyższych kadr oficerskich wyznaczono już 8 instruktorów spośród znanych komunistów. Jako punkty zbrojne zostały ustalone: Tuluz, Bordeaux i Perpignan, z których to miejscowości zostaną później przewiezione do Hiszpanii poszczególne oddziały.

LONDYN, 6. 8. Komitet wykonawczy związku kolejarzy wysygnował 500 funtów w odpowiedzi na odezwę Rady Narodowej Pracy, wzywającą do „pomocy finansowej i moralnej robotnikom hiszpańskim”.

PARYŻ, 6. 8. „Action Francaise” zarzuca ministrowi lotnictwa popieranie dostaw samolotów dla rzędu hiszpańskiego i wyraża nawet przypuszczenie, że aparaty rządowe, które ostatnio bombardowały Saragossę, posługiwały się bombami fabrykacji francuskiej. Dziennik zapytuje rząd, czy prawdą jest, że jedna z tych bomb przebiła kopułę kościoła Notre Dame del Pilar, przyczem miało być stwierdzone jej francuskie pochodzenie.

PARYŻ, 6. 8. „Paris Midi” donosi z Rzymu, iż w tamtejszych półoficjalnych kołach kursują po-

głoski, jakoby Niemcy, w razie, gdyby Francja udzielała pomocy rządowi hiszpańskiemu, zdecydowały się przyjąć z pomocą gen. Franco wzmian za wszczenie rękawa w sprawie ustąpienia Rzeszy hiszpańskiej kolonii w Afryce północnej Rio de l’Oro. Kolonia ta — dodaje dziennik — zawsze pociągala Niemcy, a szczególnie w ostatnich czasach ze względu na możliwość uczynienia z niej bazy lotniczej dla komunikacji transatlantycznej z Ameryką południową.

Nowy proces adwokata Hofmokl-Ostrowskiego

W Sądzie Grodzkim w Sosnowcu w dniu 25 b. m. odbędzie się rozprawa przeciwko obrońcy truciela Grzeszolskiego, Hofmokl-Ostrowskiemu.

Adw. Hofmokl - Ostrowski oskarżony jest o obrazę władz sądowych przez wystosowanie depeszy do prokuratury w Sosnowcu po wyroku na Pawła Grzeszolskiego.

Dziś rozprawa Szymika

Dziś rozpoczyna się proces Szymika, zabójcy ś. p. dyrektora Gosiewskiego. Sędzia śledczy zezwolił obrońcom Aleksa Szymika na widzenie z oskarżonym.

Wczoraj na dzień przed rozprawą, adw. Świątkowski i Gacki odwiedzili Szymika w więzieniu przy ul. Dzielnej. Widzenie Szymika z obrońcami trwało blisko 2 godziny.

O 8-ej rano w Stanisławowie

LWÓW, 7. 8. Wojewoda stanisławowski gen. Pasławski rozpoczął kontrolę punktualnego przychodzenia urzędników do biur państwowych. O godz. 8 rano dokonał gen. Pasławski jednego dnia kontroli urzędu skarbowego a drugiego dnia okręgowego urzędu górniczego.

Kontrola wypadła korzystnie, urzędnicy przestrzegają godzin urzędowych.

Pogodnie Skłonność do burz

W całej Polsce panowała pogoda naogół słoneczna o umiarkowanym zachmurzeniu. Temperatura o godz. 14 wynosiła: 8 st. na Hali Gąsienicowej, 16 st. w Wilnie, Lidzie i Zakopanem, 18 st. we Lwowie i Gdyni, 19 st. w Warszawie, Łodzi, Krakowie, Lublinie, Kielcach, Bydgoszczy i Białymstoku, 20 st. w Poznaniu, Pińsku, Dęblinie, Kaliszu, Ciesinie i Przemyśle, 21 st. w Łucku i Zaleszczykach.

Przewidywany przebieg pogody do wieczora dnia dzisiejszego: Naogół dość pogodnie, ze skłonnością do burz. Słabe wiatry miejscowe.

Spiski powstańców w stolicy Hiszpanji Tajna radjostacja w Madrycie

Dyplomaci zagraniczni chcą błagać o pomoc

MADRYT, 7. 8. (tel. wł.). „ABC” donosi: Od paru dni codziennie 5 młodych ludzi — zjawiało się na cmentarzu miejskim z koszami kwiatów. Straż cmentarna zwróciła uwagę, że pod kwiatami ukryta jest żywność. Dokonano re-

wizji i stwierdzono, że były to zapasy jedzenia, przeznaczone dla 7 faszystów, którzy ukrywali się w pustych grobowcach. Aresztowano 12 osób.

PARYŻ, 7. 8. (tel. wł.). Havas donosi z Pampeluny, że według

informacji gazety lokalnej „Diario de Navarra”, w Madrycie działa tajna radjostacja powstańcza, która zapowiada rychły upadek stolicy i twierdzi, że rząd Girala opiera się na pomocy państw obcych. Radjostacja wzywa członków „Falangi” w Madrycie do popierania powstańców.

LIZBONA, 7. 8. (PAT). Radjoklub portugalski przejął depeszę radjową ambasadora republiki Chile w Madrycie. Depesza ta brzmi: Nieliczni pozostali w Madrycie posłowie i ambasadorowie widzą się zmuszeni opuścić miasto, ponieważ sytuacja jest rozpacziwa. Każda chwila może przynieść poważne wypadki. W razie gdyby udzielenie pociągu dyplomatycznego do Portugalii albo do Walencji okazało się niemożliwe, planowane jest zgromadzenie się całego korpusu dyplomatycznego w jednej z ambasad i zwrócenie się do rządów o nadesłanie drogą lotniczą oddziałów ochronnych.

Władza rzędu madryckiego jest tylko nominalna, w rzeczywistości zaś rządzi czerwone syndykaty i dowódcy milicji. Straty milicji rządowej idą w tysiące. Front niema połączenia z Madrytem, tak, iż nikt z Madrytu na front, lub odwrotnie nie może się wydostać.

Dyplomaci hiszpańscy przeciw rządowi Girala

NOWY JORK, 6. 8. Generalny konsul hiszpański w Nowym Jorku, Feliks de Iturriaga, podał się do dymisji, motywując ten krok niepodzieleniem przekonania rzędu madryckiego.

LONDYN, 6. 8. Drugi sekretarz ambasady hiszpańskiej w Londynie Fernandez Vilaverde podał się do dymisji.

BUKARESZT, 7. 8. Poseł hiszpański w Bukareszcie złożył podanie o dymisję w imieniu swoim oraz całego poselstwa i konsulat.

STAMBUŁ, 7. 8. (tel. wł.). Prasa turecka donosi, że konsułowice hiszpańscy w Ankarze i Stambule, zagrożeni usunięciem przez rząd, podali się do dymisji.

Noji pobił rekord Kusocińskiego

BERLIN, 7. 8. (tel. wł.). W biegu na 5.000 m. Noji uzyskał świetny wynik 14:33,4 s. Czas ten jest nowym rekordem Polski.

Dotychczasowy rekord należał do Kusocińskiego i wynosił 14:40,6 s.

BERLIN, 7. 8. (PAT). W biegu na 5.000 mtr. Noji, mimo bardzo silnej konkurencji najlepszych długodystansowców świata, zajął 5-te miejsce. Polak zrewanżował się Finnowi Salminenowi, zwycięzcy na 10.000 m., wysuwając się przed niego

Pierwsze miejsce i mistrzostwo olimpijskie zdobył Finn Hoeckert, osiągając świetny czas 14:22,2 s. Czas ten jest zarazem nowym rekordem olimpijskim. Do tychezasowy rekord należał do Lehtinen i wynosił 14:30 sek. Drugie miejsce zajął Finn Lehtinen w czasie 14:25,8 s. Na trzecim miejscu znalazł się Szwed Jonsson — 14:29 s., na czwartym był as japoński Murakoso w czasie 14:30 s.

Noji uzyskał czas 14:33,4 s.

W czwartym biegu olimpijek Polacy zajęli 13-te miejsce

KILONJA, 7. 8. W czwartym biegu olimpijek w Kilonji yacht polski (jensz) sklasyfikował się na 13-em miejscu.

Pierwsze miejsce zajmuje Nor-

wegja przed Urugwajem, Kanadą, Włochami i Finlandją.

Ogółem sklasyfikowanych jest 24 państw.

Polska bije Portugalie w szpadzie

BERLIN, 7. 8. (PAT). W olimpijskim turnieju szpadowym rozegrano mecze pierwszej rundy. Polska walczyła w pierwszej grupie z Portugalią. Polacy odnieśli niespodziewane zwycięstwo 9:7.

W drugiej grupie Holandia pokonała Danję 8:6.

W trzeciej grupie Anglia zwyciężyła Chile 12:2.

W czwartej grupie Austria przegrała z Egiptem 7:9.

W piątej grupie Argentyna odniosła zwycięstwo nad Grecją 11:1.

W szóstej grupie spotkanie Cze-

chosłowacja — Węgry zostało przerwane, przy stanie 8:7 dla Czechosłowacji. Zwycięstwo przyznano Czechosłowacji, gdyż nawet przy stanie 8:8, lepszy stosunek trafień musiałby rozstrzygnąć mecz na korzyść Czechosłowacji.

W siódmej grupie Kanada uległa Niemcom 5:11.

Olimpijada

na str. 5-ej